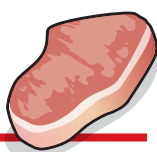

Úvod

Krmivo pre psov a mačky založené na surovom mäse (angl. „raw meat-based diets“ - RMBD) sa stáva čoraz populárnejším medzi niektorými majiteľmi spoločenských zvierat, ktorí tvrdia, že ide o prirodzenú stravu. Existujú dva typy surovej výživy: domáca surová strava a komerčne pripravená surová strava. Surová výživa, nazývaná aj BARF (angl. „Bones and Raw Food“ alebo „Biologically Appropriate Raw Food“), pozostáva zo surového mäsa, vnútorností a surových kostí. Pridať sa môže aj ovocie, zelenina, oleje, orechy, semená a výživové doplnky.

Výhody a nevýhody kŕmenia surovým mäsom

Majitelia, ktorí kŕmia svoje zvieratá RMBD, tvrdia, že to prináša určité zdravotné výhody, ako zlepšenie kvality srsti a celkového zdravia, silnejší imunitný systém a predĺženie života. Tieto tvrdenia však zatiaľ nie sú podložené vedeckými štúdiami.

Domáca surová strava môže byť nevyvážená a nedostatočná na obsah živín. V dôsledku toho môže kŕmenie RMBD viesť k vážnym zdravotným problémom, najmä u mladých rastúcich zvierat. Viaceré publikácie uvádzali riziká spojené s kŕmením surovou stravou, vrátane vývoja klinických stavov, ako je hypertyreóza, a zranení, ako je perforácia tráviaceho traktu a zlomeniny zubov. Dôležité je poukázať aj na riziko prenosu patogénov prostredníctvom domácej a komerčne pripravenej surovej stravy.

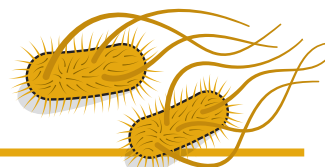
Infekčné riziko pre domáce zvieratá

Výkaly psov kŕmených doma pripravovanou RMBD môžu obsahovať patogénne baktérie, ako sú *Salmonella*, *Campylobacter* a *Yersinia*, pričom tieto baktérie sa zvyčajne nenachádzajú vo výkaloch psov, ktoré nie sú kŕmené RMBD.

Rizikom pre domácich miláčikov, hospodárske zvieratá aj širokú verejnosť sú parazity, ktorých životné cykly sú viazané na požitie surového alebo nedostatočne tepelne opracovaného mäsa. Niektoré z týchto parazitov sú zoonózne (napr. *Toxocara* spp., *Toxoplasma gondii* a *Echinococcus granulosus*) a iné sú zodpovedné za významné hospodárske straty pre farmárov, ak majú infikované psy alebo mačky prístup ku krmivám pre hospodárske zvieratá a pasienkom (napr. *Taenia* spp., *Neospora caninum* a *Sarcocystis* spp.). Uskladnenie pri -20°C po dobu 1–2 dni inaktivuje väčšinu parazitov v mäse.

Riziko infekcie pre ľudí

Domáce zvieratá, ktoré sa nakazia po konzumácii RMBD, môžu v truse vylučovať patogénne/zoonózne baktérie a priamym kontaktom ich prenášať na svojich majiteľov. K infekcii ľudí môže dôjsť aj krížovou kontamináciou potravín v kuchyni. V RMBD bola dokázaná aj prítomnosť baktérií rezistentných na antibiotiká.

Psy, ktoré zožerú surové vnútornosti obsahujúce hydatidové cysty, môžu následne vylučovať vajíčka parazita *E. granulosus* v truse. Tieto sú okamžite infekčné pre ľudí a môžu spôsobiť cystickú echinokokózu. Mačky, ktoré sa nakazia cystami *T. gondii* vyskytujúcimi sa v nespracovanom surovom mäse, môžu v truse vylučovať oocysty tohto parazita, čo predstavuje riziko pre zdravie ľudí, najmä pre nenarodené deti tehotných žien, ktoré neboli predtým vystavené infekcii.

Správna hygienická prax

Hygiena je pri manipulácii so surovým mäsom mimoriadne dôležitá:

- po manipulácii so surovým mäsom si umyte ruky mydlom a horúcou vodou
- umývajte všetky povrchy, ktoré prišli do kontaktu so surovým mäsom
- umývajte misky a riad saponátom a horúcou vodou, dôkladne ich opláchnite a vysušte pred ďalším použitím
- skladujte neuzavreté nádoby alebo otvorené vrecká tak, aby ste obmedzili riziko krížovej kontaminácie

Záver

Je dôležité zvýšiť povedomie o potenciálnych zdravotných rizikách pre domácich miláčikov spojených s konzumáciou surovej stravy založenej na mäse a o rizikách pre majiteľov pri manipulácii so surovými produktmi. Majitelia domácich zvierat by mali dodržiavať osobnú hygienu a pochopiť potrebu správnej manipulácie s RMBD. Najlepšou prevenciou infekcií je nekŕmiť domácich miláčikov surovou stravou. Ak sa rozhodnete používať surovú stravu, spracované, predtým zmrazené diéty minimalizujú riziko prenosu parazitov z mäsa a vnútorností.